

NKBV

Bergwandelen
Alpinisme
Sportklimmen

Kwantitatief onderzoek Licentiestelsel 2021

Opsteller: Heleen van der Kaaden

Versie: 27 mei 2021 – Definitief

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1. Profiel van de respondenten.....	4
2. Licentiestelsel.....	5
3. Ervaring nieuwe MijnNKBV.....	13
4. Bijscholing volgen en organiseren	14
5. Verlopen licentie.....	22
6. Alpiene terreinbijscholing.....	24
7. Opleiders.....	25
8. Ervaring licentiestelsel en ondersteuning.....	26
9. Interpretatie en synthese	30

Inleiding

Voor je ligt de rapportage van het kwantitatieve onderzoek over het licentiestelsel 2021. In de periode 16-02-2021 tot 02-03-2021 zijn 1.260 licentiehouders benaderd om een online vragenlijst in te vullen om het licentiestelsel te evalueren. Degenen die de mail niet hadden geopend, hebben op 23 februari 2021 een reminder ontvangen. We hebben 237 volledig ingevulde enquêtes ontvangen. Deze respondenten vertegenwoordigen 219 alpiene licenties, 1.333 sportklimlicenties en 335 opleiders.

Betrouwbaarheid

We verwerkten 237 volledig ingevulde enquêtes. Daarmee is een betrouwbaarheid van 94,25% op een populatie van 1.260.

Populatiegrootte	1.260
Betrouwbaarheidsinterval	94.25%
Foutmarge	5.75%
Steekproefgrootte	237

De vragenlijst

De online vragenlijst is in de tool Enalyzer opgesteld en van de uitgenodigde respondenten:

- klikten 319 op de link
- vulden 272 de eerste vraag in, 259 de tweede vraag
- maakten 237 de vragenlijst af

Meervoudige en enkelvoudige vragen

Soms kunnen antwoorden optellen tot 99% of tot 101%. Dit zijn afrondingsverschillen die in deze rapportage niet zijn gecorrigeerd. Bij vragen waarbij meer antwoorden mogelijk zijn, tellen de antwoorden logischerwijs op tot meer dan 100%.

Conclusies

Na een onderdeel (Licentiestelsel, MijnNKBV, Bijscholing, Verlopen licentie, Alpiene terreinbijscholing, Opleiders) trekken we een conclusie op de informatie die we hebben gekregen uit de tabellen, kruistabellen en open antwoorden.

In hoofdstuk 9 (blz. 28) geven we antwoorden op de onderzoeksvragen.

Onderzoeksvragen

1. Wat vindt kader van het huidige licentiestelsel en waarborgt het huidige licentiestelsel de kwaliteit van kader?
2. Waar zitten de 'issues' bij de mensen die het huidige licentiestelsel niet dragen?
3. Hoe wordt het aanbod van bijscholingen beoordeeld?
4. Wat zou daarin verbeterd kunnen worden?
5. Waarom laat kader een licentie verlopen?

1. Profiel van de respondenten

- ✓ Het onderzoek werd uitgevoerd onder 1.260 licentiehouders.
- ✓ 237 respondenten (19%) hebben de enquête afgerond.
- ✓ De respondenten zijn verdeeld over de 4 periodes die we hebben gedefinieerd voor het behalen van de licentie (tabel 1.1)
- ✓ De meeste respondenten (75%) hebben een sportklimlicentie. Daar worden ook de meeste licenties in uitgegeven. (tabel 1.2)
- ✓ 60% van de respondenten in het sportklimkader heeft de afgelopen 10 jaar een licentie gehaald, ten opzichte van 27% bij alpien kader (bijlage tabel 1.3 kruistabel aard licentie en duur licentie).
- ✓ 73% van de respondenten uit het alpien kader heeft de licentie langer dan 10 jaar (bijlage tabel 1.3).
- ✓ Als we kijken naar welke licenties sinds 2017 aan de respondenten zijn uitgegeven, is dat met 94% voornamelijk sportklimkader (bijlage tabel 1.4).

Tabel 1.1 behalen licentie

Antwoord	Totaal	%
Voor 2000	51	22%
2000 t/m 2010	66	28%
2011 t/m 2016	73	31%
2017 tot nu	47	20%
Totaal	237	100%

Tabel 1.2 aard licentie

Antwoord	Totaal	%
Sportklim (instructeur, begeleider, jury, trainer, routebouwer)	177	75%
Alpien (zomer, winter)	37	16%
In zowel sportklimmen en alpien	23	10%
Totaal	237	101%

2. Licentiestelsel

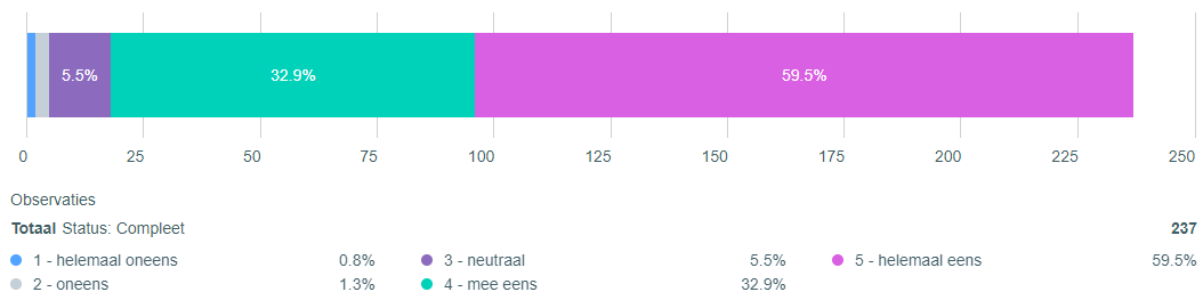
We ondervragen de respondenten over stellingen waarbij ze in een 5 schaal konden aangeven of ze het helemaal oneens of helemaal eens zijn.

2.1 Ik vind het belangrijk dat de NKBV een actief beleid voert op de kwaliteit van kader

Grafiek 2.1

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

Ik vind het belangrijk dat de NKBV een actief beleid voert op de kwaliteit van kader

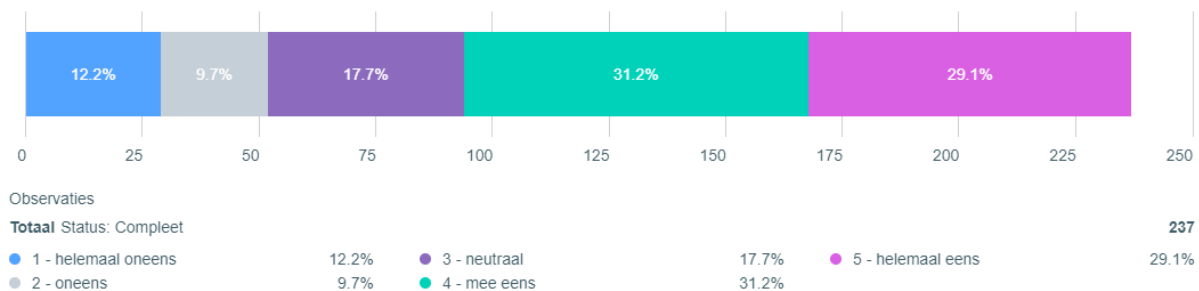
- ✓ 93% van de respondenten is het eens met deze stelling, 2% is het oneens met deze stelling en 5% is neutraal.

2.2 Ik vind jaarlijks bijscholen om je licentie te verlengen belangrijk

Grafiek 2.2

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

Ik vind jaarlijks bijscholen om je licentie te verlengen belangrijk

- ✓ Voor 60% van de respondenten geldt dat ze dit belangrijk vinden, 22% is het oneens met deze stelling en 18% is neutraal.

We onderzoeken of we een verband zien tussen de duur of de aard van de licentie (bijlage tabel 2.3 en 2.4).

- ✓ Het kader van voor 2000 is het in verhouding minder oneens (14%) met deze stelling dat jaarlijks bijscholen belangrijk is dan recenter kader met gemiddeld zo'n 24%.
- ✓ Van het alpien kader is 81% het eens met de stelling dat jaarlijks bijscholen belangrijk is. Dit percentage is lager bij het sportklimkader. Daar geeft 55% aan het eens te zijn met de stelling.

- ✓ Ook geeft 27% van het sportklimkader aan het oneens te zijn met de stelling dat jaarlijks bijscholen belangrijk is om je licentie te verlengen, tegenover 8% van het alpien kader.

2.3 De tijdsinvestering die aan mij voor bijscholing licentiebehoud wordt gevraagd, staat in verhouding

Grafiek 2.5

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

De tijdsinvestering die aan mij voor bijscholing licentiebehoud wordt gevraagd, staat in verhouding

Observaties

Totaal Status: Compleet

237

● 1 - helemaal oneens

10.1%

● 3 - neutraal

21.1%

● 5 - helemaal eens

16.9%

● 2 - oneens

10.1%

● 4 - mee eens

41.8%

- ✓ 59% van de respondenten geeft aan dat de tijdsinvestering in verhouding staat, 20% is het daar mee oneens en 21% is neutraal.

We kijken of we een verband zien tussen de duur of de aard van de licentie (bijlage tabel 2.6 en 2.7).

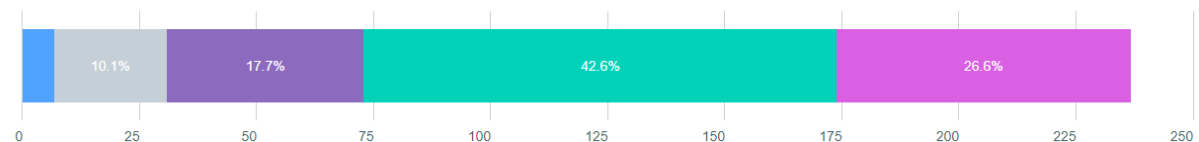
- ✓ Hierbij zie je dat de respondenten die de licentie al langere tijd hebben, de tijdsbesteding iets minder in verhouding vinden staan, respectievelijk 24% voor kader van voor het jaar 2000 en 20% voor kader dat sinds 2017 zijn licentie heeft behaald.
- ✓ De licentiehouders sportklimmen (21%) zijn het meer oneens met de stelling dan het alpien kader (10%).

2.4 Ik weet wat van mij als licentiehouder wordt verwacht

Grafiek 2.8

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

Ik weet wat van mij als licentiehouder wordt verwacht

Observaties

Totaal Status: Compleet

237

● 1 - helemaal oneens

3.0%

● 3 - neutraal

17.7%

● 5 - helemaal eens

26.6%

● 2 - oneens

10.1%

● 4 - mee eens

42.6%

- ✓ 70% van de respondenten weet wat van hem verwacht wordt, 13% niet wat van hen verwacht wordt en 18% is neutraal.

We onderzoeken of we een verband zien tussen de duur of de aard van de licentie (bijlage tabel 2.9 en 2.10).

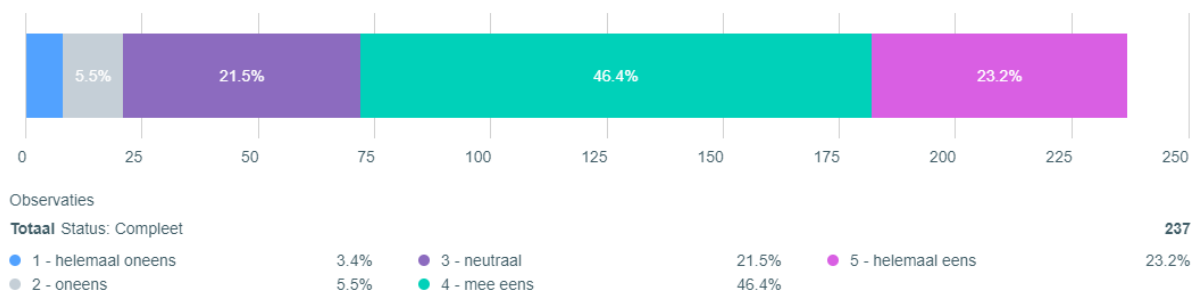
- ✓ Van het sportklimkader weet 72% wat van hen wordt verwacht, van het alpien kader 65% en van het combikader alpien + sportklimkader 57%.
- ✓ 21% van het kader dat sinds 2017 een licentie heeft weet niet wat van hen verwacht wordt. Naar mate kader langer een licentie heeft, weet hij/zij dit beter.
- ✓ Toch geeft 12% van het kader wat voor 2000 een licentie heeft behaald aan dit niet te weten.

2.5 Ik vind het goed dat je zelf moet verklaren dat je voldoet aan het niveau van de kwalificatie

Grafiek 2.11

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

Ik vind het goed dat je zelf moet verklaren dat je voldoet aan het niveau van de kwalificatie

- ✓ 69% van de respondenten is het hier mee eens, 22% is neutraal en 9% is het er mee oneens.

We onderzoeken of we een verband zien tussen de duur of de aard van de licentie (bijlage tabel 2.12 en 2.13).

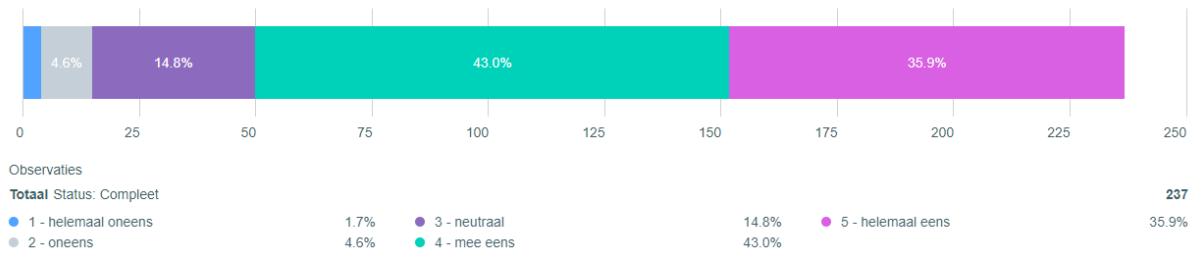
- ✓ De combinatie van alpien + sportklimkader is het hier het meeste mee eens (74%). Dit is ook de groep waar de meeste respondenten het oneens zijn (13%). Van het alpien kader gaf 73% aan het er mee eens te zijn en dat geldt voor 68% van het sportklimkader.
- ✓ De groep die al langer een licentie heeft, is het er vaker helemaal mee eens (39%) dat je zelf moet verklaren dan de groepen die korter een licentie hebben (13%).

2.6 Er is in mijn organisatie een open cultuur waarin we feedback kunnen geven en ontvangen op elkaars handelen.

Grafiek 2.14

In hoeverre ben je het eens of oneens met de stellingen

Er is in mijn organisatie een open cultuur waarin we feedback kunnen geven en ontvangen op elkaars handelen.

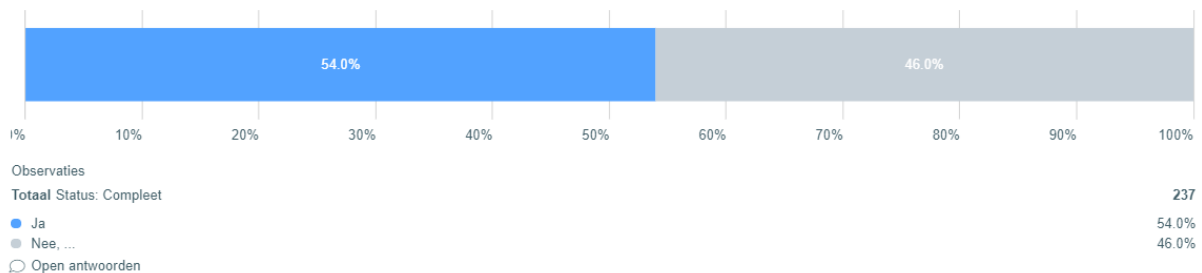

- ✓ 79% van de respondenten ervaart een open cultuur, 15% is neutraal en 6% is het oneens met deze stelling.

2.7 Het huidige licentiestelsel is een goede manier om de kwaliteit van kader te waarborgen

Grafiek 2.15

Het huidige licentiestelsel is een goede manier om de kwaliteit van kader te waarborgen

- ✓ Iets meer dan de helft (54%) van de respondenten vindt het licentiestelsel wel een goede manier om de kwaliteit van kader te waarborgen.
- ✓ 46% vindt het huidige licentiestelsel geen goede manier om kwaliteit te waarborgen.

We onderzoeken of we een verband zien tussen de duur of de aard van de licentie (bijlage tabel 2.16 en 2.17.)

- ✓ De respondenten die de langer geleden de licentie hebben gehaald zijn het er meer mee eens dat het een goede manier is om de kwaliteit te waarborgen (61%) dan respondenten die een licentie haalden tussen 2011 en 2016 (47%).
- ✓ Het alpien kader is het hier met 81% veel meer mee eens dan het sportklimkader 47%.

De respondenten die het huidige licentiestelsel geen goede manier vinden om de kwaliteit te waarborgen is gevraagd om een toelichting. De rode draad in de open antwoorden is:

- ✓ Onderhoud van de praktijkvaardigheden. Het huidige systeem verlangt alleen dat je bijschoolt op soms theoretische zaken. Zij vinden dat dit niets zegt over de kwaliteit van waar het werkelijk om gaat namelijk veilig en verantwoord kunnen begeleiden van klimmers.

- ✓ Kwaliteit van kader volgt uit ervaring opdoen door instructie te geven. Bijscholingen dienen louter voor het scherp en op peil houden van bepaalde kennis in de snel evoluerende klimwereld.
- ✓ De kwaliteit/inhoud, gemis van diepgang en aanbod van de bijscholing is onvoldoende.
- ✓ Het stelsel is nu te gedetailleerd en vraagt teveel bijscholingsinspanningen als je meerdere licenties hebt. Het is niet goed zichtbaar hoe behaalde punten tellen en hoe lang ze geldig zijn. (Denk aan de Alpiene bijscholing en de EHBBO bijscholing - waarvan de punten voor meerdere kalenderjaren gelden).

Onderstaand een aantal reacties die bovenstaande zaken onderschrijven:

“Wat ik lastig vind is dat lesgeven, in mijn ogen het belangrijkste punt om je licentie te mogen behouden en kwalitatief goed les te geven, niet wordt meegewogen in het behalen van licentiepunten. Ik vind zeker dat er een standaard moet zijn van kennis, en dat daarin een rol is voor de NKBV, maar zeker ook voor de verenigingen zelf om dit in de gaten te houden en bij te spijkeren. Dan denk ik bijvoorbeeld aan de recente verandering van het merendeel van de cursisten die nu met een halfautomaat zekert. Als kader moet je dan bijgeschoold worden om hierin les te kunnen geven. Wat mijn voorstel zou zijn is dat je wel punten kan halen voor het lesgeven, dat je zelf verantwoordelijk bent om bijvoorbeeld 10 uren per jaar les te geven en dit door te geven. En daarnaast worden fundamentele cursussen zoals halfautomaten georganiseerd of als richtlijn meegegeven aan de verenigingen waarop ze moeten toezien dat hun kader deze competenties ook bezit om veilig les te kunnen geven. Het lesgeven als licentiepunten heeft verder nog 2 grote voordelen: Ik merk, als lid van de Opleidingscommissie van (..)SAC, dat veel ouder kader, met bakken ervaring, best nog zo nu en dan een weekendje les wil geven, maar niet de verplichte bijscholingen wil doen (één van de redenen hiervoor is ook dat zij echt ruime ervaring hebben en een bijscholing alleen een papieren werkelijkheid is). Waar wij dus tegenaan lopen is dat wij ons belangrijkste, OV MP en AK kader dreigen kwijt te raken. Zeker nu door corona ons hele scholingssysteem al een jaar plat ligt zien we een groot kader tekort aankomen. En dan is de (..)SAC nog één van de verenigingen die het meeste kader tot haar beschikking heeft. Daarnaast zou het lesgeven als licentiepunten juist een stimulans kunnen zijn voor kaderleden om zo aan hun licentiepunt te komen en nog een extra lesje te geven. Een ander punt, wat me handig zou lijken, is dat er, zoals bij de PB cursus een soort standaard is van hoe je een goede les geeft. Nu hebben we deze bij de (..)SAC in de vorm van lesplannen, en is er een goed netwerk aan mensen wie je feedback kunt vragen en draai je mee in het lesgeven. Maar wat mij heel veel geleerd heeft bij de PB cursus en wat ik ook zeker in mijn gewone lesgeven nu meenemen zijn de didactische vaardigheden die je leert. Dat hoeft helemaal niet in de vorm van een 2 daagse cursus, een A4 met algemene tips (constructieve feedback geven, bijvoorbeeld) zou naar mijn idee heel handig zijn. En dit geeft ook wat consistentie tussen alle verschillende verenigingen die vanuit de NKBV lesgeven.”

“Uit perspectief van een SKI3-OV MP/Trad / BE / LC bij een SAC met een verlopen licentie. Ik vind het huidige licentiesysteem een negatief effect op onze tak van de klimsport heeft. Het wordt steeds onaantrekkelijker om instructeur te worden/blijven, terwijl het nut van al de bijscholingen imo niet de inspanning rechtvaardigt. Ik vind de verplichtingen van het bijscholingssysteem niet overeenkomen met wat ik zelf nuttig acht of effectieve inzet vind om de kwaliteit van mijn functioneren als kaderlid te waarborgen.

Dingen die ik zelf als nuttig acht: - zelfstudie bij nieuwe materialen/technieken - het uitoefenen van mijn functie in instructeur / begeleiden van mensen - zelf oefenen - zelf klimmen - Interne kaderoverleggen - Georganiseerde bijscholing. Zover ik weet tellen op het laatste punt na al deze dingen niet mee bij licentieverlenging. Wat wel mee telt zijn bijscholingen die zeker niet altijd nuttig zijn voor mijn situatie (SAC-wereld). Daarnaast worden wij als SAC nu indirect verplicht om zelf bijscholingen te organiseren, waardoor er ook nog een aanzienlijke organisatorische last komt op ons als OC. Dit alles is tijdrovend en geen effectief inzet van mijn tijd met al het andere wat gevraagd wordt.

Kortom: de bijscholingen an sich zijn zeker nuttig, maar de verplichtingen in het licentiestelsel en de bijscholingsdrang zorgt indirect voor een inefficiënte besteding van mijn tijd en maakt het blijven van een kader onaantrekkelijk. Zeker als dit vrijwillig is en voor een SAC instructeur niet dezelfde bijscholingen even nuttig zijn als voor een instructeur gelieerd aan een klimhal of NKBV regio (met kinderen).”

2.8 Verbeterpunten: Heb je nog verbeterpunten t.a.v. het licentiestelsel

De rode draad in de open antwoorden van de respondenten op deze vraag is:

- ✓ Punten geven voor actieve instructeurs, niet alleen op theoretische bijscholing.
- ✓ Verschil tussen vrijwillig en beroepsmatig kader qua bijscholen en groepen bv jeugd, student en senioren etc.
- ✓ Het aanbod van bijscholingen is uitbreiden.

Onderstaand een aantal verbeterpunten die door de respondenten worden aangedragen:

“Uitwisseling tussen de verschillende opleidingscentra is denk ik essentieel om kwaliteit te waarborgen. Hierdoor kun je gewezen worden op je blinde vlekken en nieuwe ideeën opdoen. Zowel op niveau van opleider als op niveau van instructeur. Hiervan heb ik geen idee wat er al beschikbaar is bijv. via it's learning, maar als ik straks weer instructie ga geven zou ik het fijn vinden om een duidelijk overzicht te kunnen zien van de ontwikkelingen qua instructie en beoordeling van de afgelopen periode. Het doorspitten van een beoordelingsformulier is dan teveel in detail niveau. Een soort chronologisch overzicht waarbij ik snel kan zien of ik bepaalde zaken gemist heb en waar ik evt. moet bijspijkeren. Dan kan ik gericht bijscholen indien nodig.”

“Voor "zeer actief" kader zou een om-het-jaar vrijstelling of zoiets (ter beoordeling LC/PB?) mogelijk moeten zijn om de tijdsbesteding nog behapbaar te kunnen houden (denk bijvoorbeeld aan SKI's die ook cursus coördinator zijn en daarbij al extra taken hebben en ook aan opleiding van nieuw kader bijdragen).”

“Ik zie liever beoordeling op het lesgeven dan bijscholing. Bijvoorbeeld een beoordeling d.m.v. een examiner/ examiner in opleiding of iets dergelijks. De bijscholingen die aangeboden worden staan niet in verhouding met het geven van de lessen, dat zie ik helemaal niet terug want als ik bijscholing opzoek dan staat er verbeteren en/of bijhouden van de vaardigheden die nodig zijn maar voor bijhouden is geen ruimte in het systeem. In het oude systeem van zoveel punten voor het geven van lessen op jaarbasis en bijhouden van de eigen vaardigheden vind ik persoonlijk veel belangrijker dan bijscholing.”

“Het licentiestelsel is een hele kerstboom met piek, ballen en slingers geworden. Er zijn teveel soorten licenties en er is teveel differentiatie binnen de licenties. Ik zou wat willen wieden in dit woud aan verschillende bevoegdheden. Twee soorten instructeurs (gewoon en hoofd) voor in de Alpen - onderscheid tussen zomer en winter want dat zijn twee verschillende takken van sport. ATL idem. Sportklimmen ook: gewoon (voor sportklimgebieden in België en Duitsland) en MP-trad voor wat ruiger werk. Geen plussen, minnen of speciale aantekeningen. ATL-ers in een Via Ferrata moet je niet willen. Alpiene instructeurs daarentegen wel en gewoon in de opleiding meenemen. Strak en goed opleiden in een groep: ook het opleidingssysteem met portfolio mag direct overboord (want de bron van alle ellende). Er is tenslotte geen gidsopleiding die zo werkt. Iedere kandidaat moet door het hele curriculum heen. Zo hou je overzicht, bewaak je kwaliteit en creëer je eenheid in houding en gedrag. Portfolio gedachte is aardig voor een theoretische opleiding maar we willen vaardigheden erin krijgen, ze ontwikkelen en toetsen. De opleiders vormen een club apart: opleidingsgidsen/ervaren IML-ers die het hele curriculum overzien aangevuld met zeer ervaren instructeurs die driejaarlijks worden getoetst door de professionals. Daarna voor bijscholing: Meer praktijk en vaardigheden toetsen. De driejarige bijscholing in de Alpen geeft een goed beeld van hoe het er voor staat. Ook voor sportklim instructeurs zou een toetsing door een professional eens in de drie jaar gewenst zijn (zeker bij MP-Trad).Tevens zou het goed zijn als berggidsen de instructeurs weer evalueren na een cursus en de instructeur van feed back voorzien. ATL-ers die altijd zelfstandig zonder supervisie op pad gaan moeten zeker regelmatig aan de tand gevoeld worden en liever wat strenger dan nu: een proeve van bekwaamheid spleetredding koppelen aan licentiebehoud lijkt me een minimum vereiste. Last but not least: organiseer weer een jaarlijkse (of tweejaarlijkse) instructeurs-lang-weekend in de Alpen (inclusief

ATL-ers) met gemeenschappelijk busvervoer zodat de verschillende generaties instructeurs elkaar leren kennen, samen kunnen klimmen, combineren met vaardigheidstraining zodat er een leer- en uitwisselingscultuur ontstaat waarin het vanzelfsprekender wordt elkaar feed back te geven en te ontvangen.”

“Ik vind dat het ook moet kijken naar hoe vaak de persoon actief is in de klimwereld zodat iemand die elke dag werkt in een klimhal niet naar een bijscholing hoeft per se. Want iemand die elke dag (of meerdere dagen in een week) bezig is met de klimsport en de ontwikkelingen daarin niet een bijscholing moet volgen van iemand die minder vaak betrokken is tot de klimwereld.”

“Het zou van een “verplichte punten jacht” moeten veranderen in het bijhouden van je eigen competentie. Uit het bedrijfsleven ken ik CPD (Continuous Professional Development) als een goed werkende methodiek. Dit is meer iets van deze tijd.”

2.9 Conclusie licentiestelsel

De respondenten vinden het erg belangrijk dat de NKBV een actief beleid voert op de kwaliteit van kader. De meeste kaderleden weten wel wat er van hen wordt verwacht, maar er is ook grote groep die dat onvoldoende weet. Het merendeel (69%) vindt het goed dat je zelf moet verklaren dat je voldoet aan het niveau van de kwalificatie en er wordt een open cultuur (79%) ervaren binnen de organisatie waar ze actief zijn.

We zien verschillen tussen alpien kader en sportklimkader als het gaat om het jaarlijks bijscholen. Alpien kader vindt dit veel belangrijker dan sportklimkader. De tijdsinvestering voor bijscholing staat voor 1 op de 5 niet in verhouding. Het aanbod en de kwaliteit van de huidige bijscholingen is te beperkt. Praktijkuren en ontwikkeluren worden niet meegerekend in de punten en dat werkt minder motiverend.

Iets meer dan de helft van het kader vindt het huidige licentiestelsel een goede manier om de kwaliteit van kader te waarborgen. Het gewenste percentage zou minimaal 80% zijn. Daar is nog veel winst te behalen.

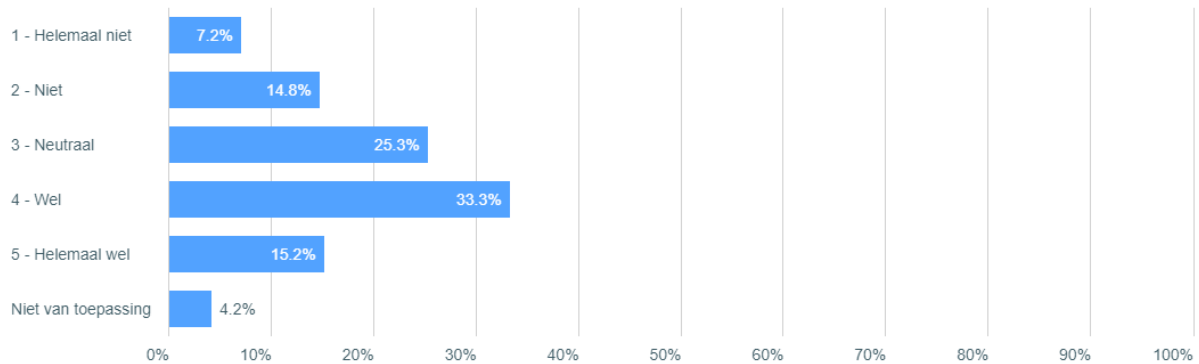
Er wordt de laatste jaren veel beroepsmatig sportklimkader opgeleid. De vraag is of er qua bijscholing een verschil moet zijn tussen vrijwillig- en beroepsmatig kader. Daarnaast zou verder onderzocht moeten worden of de systematiek van bijscholen niet ingewikkeld is gemaakt door de verschillende soorten licenties met aantekeningen.

3. Ervaring nieuwe MijnNKBV

Grafiek 3.1

Nieuwe aanvraagprocedure

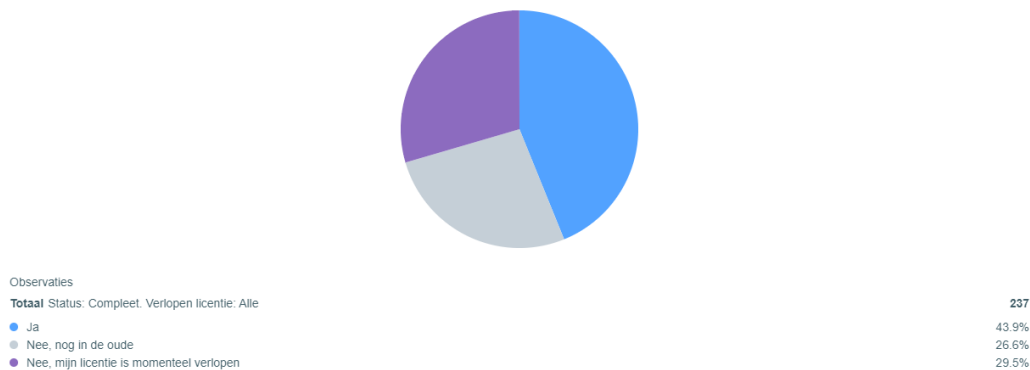
Ik was op de hoogte van de nieuwe aanvraagprocedure via MijnNKBV

- ✓ Iets minder dan de helft (48%) was op de hoogte van de nieuwe aanvraagprocedure. 25% is neutraal en 22% was niet op de hoogte van de nieuwe procedure.

Grafiek 3.2

Heb je je licentie verlengd in de nieuwe MijnNKBV?

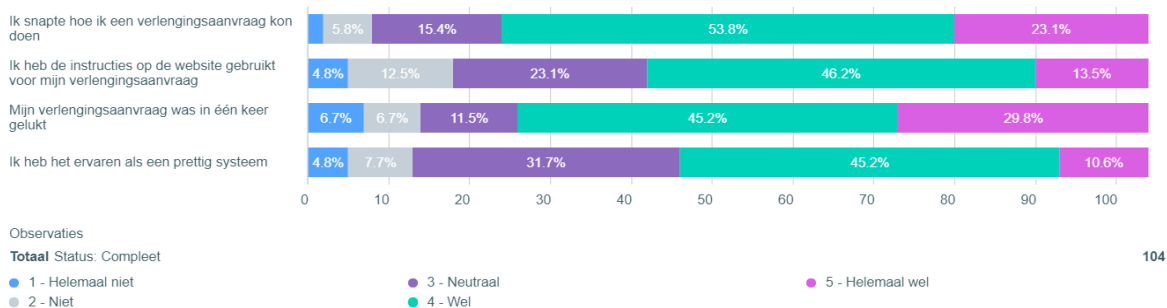

- ✓ 44% heeft de licentie verlengd in de nieuwe MijnNKBV, 27% nog in de oude en van 30% is de licentie verlopen.

We ondervragen de respondenten over stellingen waarbij ze in een 5 schaal konden aangeven of ze het helemaal oneens of helemaal eens zijn. (alleen voor de groep die heeft verlengd in de nieuwe omgeving)

Grafiek 3.2

Ervaringen nieuwe MijnNKBV

- ✓ 77% snapte hoe ze een verleningsaanvraag konden doen, 8% snapte het niet en 15% is neutraal.
- ✓ 59% heeft de instructie op de site gebruikt, 18% niet en 23% is neutraal.
- ✓ Bij 75% is de verlengingsaanvraag in 1 keer gelukt, bij 14% niet en 12% is neutraal.
- ✓ 56% van de gebruikers vindt het nieuwe NKBV een prettig systeem, 13% niet en 32% is neutraal.

3.1 Heb je nog suggesties ter verbetering van MijnNKBV?

Er worden een aantal functionele aanbevelingen gegeven zoals:

- ✓ 1 inlog voor alle NKBV-systemen
- ✓ Licentie verlengen via de app
- ✓ KVB kunnen opvoeren
- ✓ Een groot gemis in de nieuwe mijnnkbv.nl, is dat er niet een duidelijk overzicht van - per licentie - hoeveel bijscholingen ik heb gedaan t.o.v. dat jaarlijks nodig is. Een simpele tabel met twee kolommen ("gehaald" en "benodigd" o.i.d.) zou al veel duidelijkheid scheppen aangevuld met een periodieke melding.

3.2 Conclusie MijnNKBV

De meeste respondenten die het nieuwe MijnNKBV hebben gebruikt, snapten hoe ze de verlengingsaanvraag konden doen. Er kan nog gewerkt worden aan de gebruikerservaring en communicatie, want te weinig mensen waren op de hoogte van de nieuwe procedure. We moeten onderzoeken wat de oorzaak is van de respondenten die het geen prettig systeem vinden en of we het systeem intuïtiever kunnen maken.

4. Bijscholing volgen en organiseren

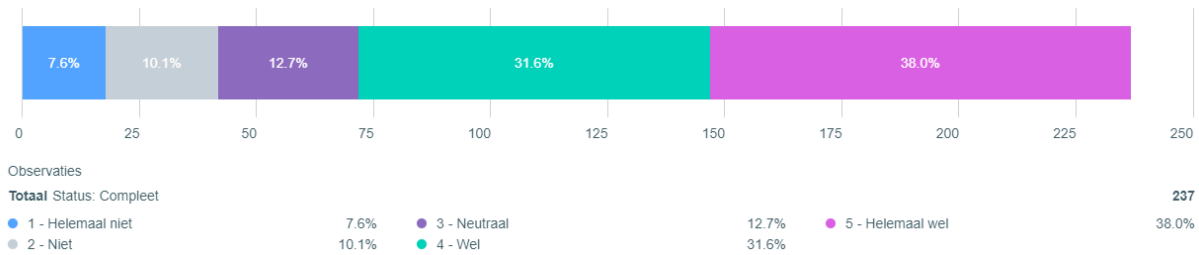
We ondervragen de respondenten over stellingen waarbij ze in een 5 schaal konden aangeven of ze het helemaal oneens of helemaal eens zijn.

4.1 Ik vind jaarlijks bijscholen belangrijk

Grafiek 4.1

Bijscolding volgen en organiseren

Ik vind jaarlijks bijscholen belangrijk

- ✓ 70% van de respondenten is het eens dat jaarlijks bijscholen belangrijk is, 13% is neutraal, 18% is het oneens.

We kijken of we een verband zien tussen of iemand zijn licentie heeft verlengd en of iemand het belangrijk vindt (bijlage tabel 4.2).

- ✓ Iemand die zijn licentie heeft verlengd, is het met 66% eens met de stelling dat jaarlijks bijscholen belangrijk is.
- ✓ Van de respondenten waarvan de licentie is verlopen geeft 36% dit aan.
- ✓ Bij de groep die al wel verlengd heeft, geeft 20% van de respondenten aan dat ze het oneens zijn met de stelling dat jaarlijks bijscholen belangrijk is.

We kijken of we een verband zien tussen of iemand bijscholen belangrijk vindt en welke aard er een licentie is/was (bijlage tabel 4.3).

- ✓ 94% van het alpien kader is het eens dat jaarlijks bijscholen belangrijk is, 62% van het sportklimkader is het er mee eens.
- ✓ 21% van het sportklimkader is het oneens dat jaarlijks bijscholen belangrijk is.

We kijken of we een verband zien tussen of iemand bijscholen belangrijk vindt en of iemand het huidige licentiestelsel een goede manier vindt om de kwaliteit van kader te waarborgen (bijlage tabel 4.4).

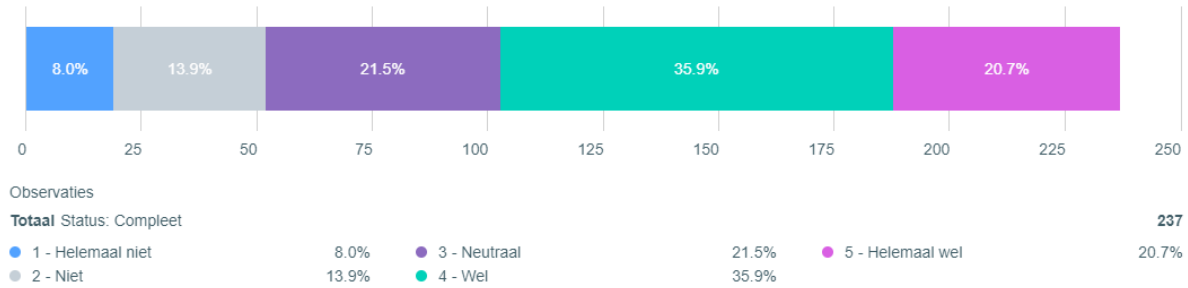
- ✓ 88% van de respondenten die het huidige licentiestelsel een goede manier vindt om de kwaliteit van kader te waarborgen, geeft aan dat ze jaarlijks bijscholen belangrijk vindt.
- ✓ 48% van het kader die het huidige licentiestelsel geen goede manier vindt om de kwaliteit van kader te waarborgen, geeft aan dat ze jaarlijks bijscholen wel belangrijk vindt.
- ✓ 34% van het kader die het huidige licentiestelsel geen goede manier vindt om de kwaliteit van kader te waarborgen geeft aan dat ze jaarlijks bijscholen niet belangrijk vindt.

4.2 Ik heb kwalitatief goede bijscholingen kunnen volgen

Grafiek 4.5

Bijtscholing volgen en organiseren

Ik heb kwalitatief goede bijtscholing kunnen volgen

- ✓ 57% van de respondenten vindt dat ze kwalitatief goede bijtscholing hebben gevolgd, 22% is neutraal, de overige 22% vindt dat ze geen goede kwaliteit bijtscholing heeft gevolgd.

We kijken of we een verband zien tussen of ze goede bijtscholing hebben gevolgd met of ze vinden dat het stelsel een goede manier is om de kwaliteit van kader te waarborgen (bijlage tabel 4.6).

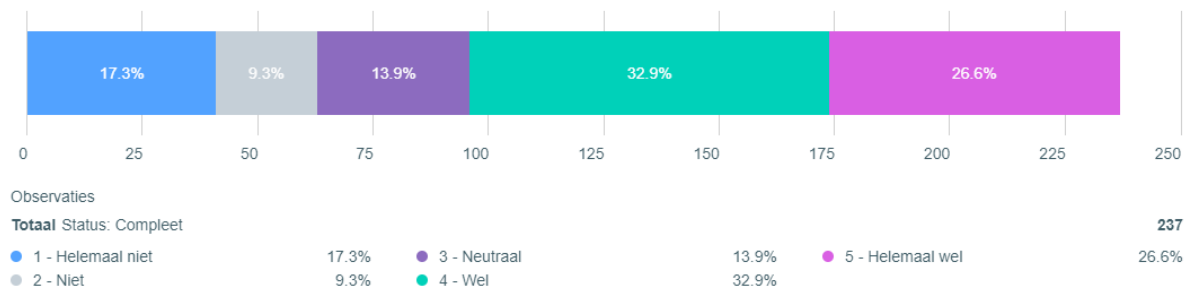
- ✓ 70% van de groep die het een goede manier vindt geeft aan dat ze kwalitatief goede bijtscholing hebben kunnen volgen.
- ✓ 9% van de groep die het een goede manier vindt, vindt dat ze geen goede bijtscholing heeft kunnen volgen.
- ✓ 38% van respondenten die het stelsel geen goede manier vinden, geven aan dat ze geen goede bijtscholing hebben gevolgd.

4.3 Ik heb in 2020 nog kunnen bijtscholen

Grafiek 4.7

Bijtscholing volgen en organiseren

Ik heb in 2020 nog kunnen bijtscholen

- ✓ 60% van de respondenten heeft nog kunnen bijtscholen in het coronajaar 2020. 26% van de respondenten is het niet gelukt om zich in 2020 bij te scholen.

We kijken of we een verband zien tussen of ze in 2020 nog hebben kunnen bijtscholen en de aard van de opleiding of de duur van de licentie (bijlage tabel 4.8 en 4.9).

- ✓ Daarbij is te zien dat het sportklimkader iets meer heeft kunnen bijtscholen dan alpien kader; respectievelijk 62% t.o.v. 52%.

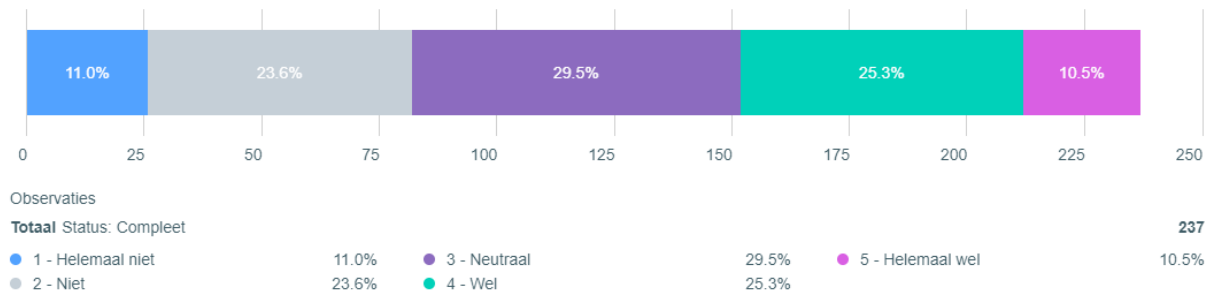
- ✓ 70% van het kader dat recentelijk de licentie heeft gekregen, is afgelopen jaar iets meer in staat is geweest om bij te scholen dan kader dat langer een licentie heeft.

4.4 Voor mij was er de afgelopen jaren voldoende aanbod aan bijscholing

Grafiek 4.10

Bijscholing volgen en organiseren

Voor mij was er de afgelopen jaren voldoende aanbod aan bijscholing

- ✓ 36% van de respondenten vindt dat er de afgelopen jaren voldoende aanbod was. 30% is neutraal en 35% is van mening dat het onvoldoende was.

Van de respondenten (N=82) die het aanbod onvoldoende vinden:

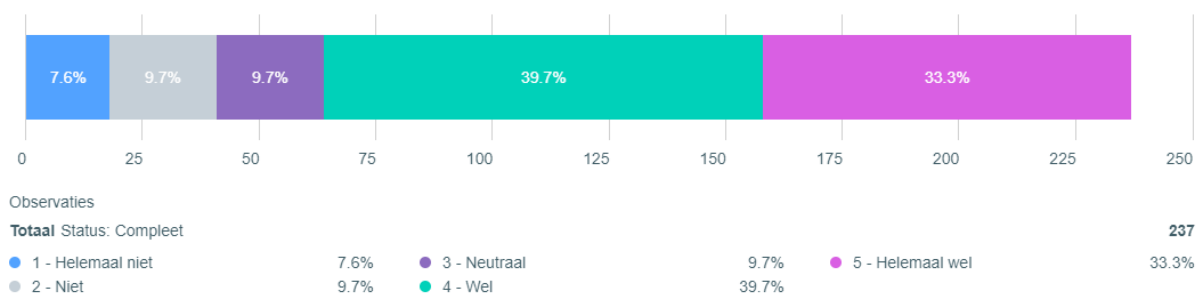
- ✓ Geeft 45% aan dat de kwaliteit niet goed was
- ✓ Vindt 22% jaarlijks bijscholen belangrijk.
- ✓ Kon 41% de bijscholing op de website niet makkelijk vinden
- ✓ Geeft 37% aan dat ze te laat zijn begonnen met zoeken.

4.5 Ik weet dat je ook zelf een bijscholing kan organiseren

Grafiek 4.11

Bijscholing volgen en organiseren

Ik weet dat je ook zelf een bijscholing kan organiseren

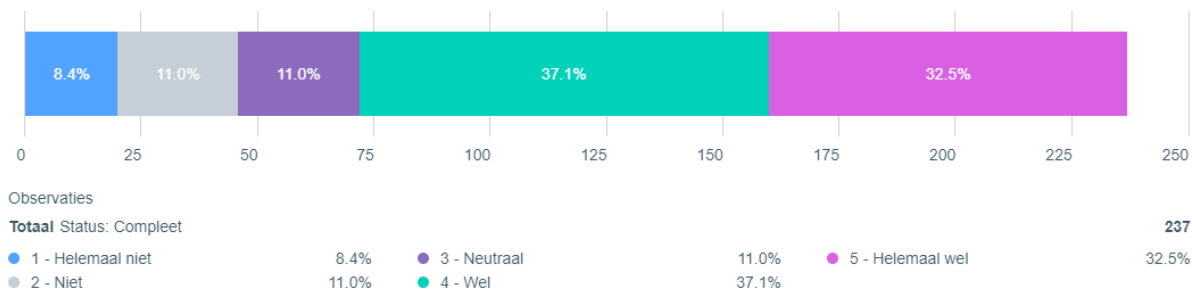
- ✓ 73% van de respondenten is op de hoogte dat je dit zelf kan regelen, 18% is hier niet van op de hoogte en 10% is neutraal.

4.6 Ik weet dat je ook andere relevante bijscholing kan doen buiten de NKBV

Grafiek 4.12

Bijscholing volgen en organiseren

Ik weet dat je ook andere relevante bijscholing kan doen buiten de NKBV

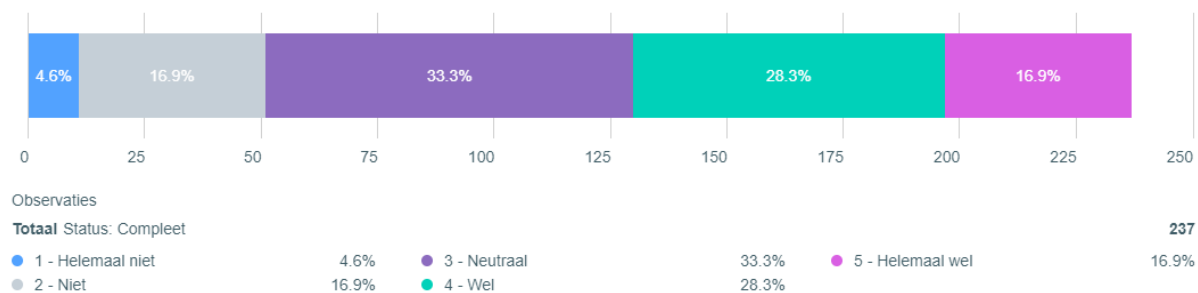
- ✓ 69% van de respondenten is op de hoogte dat je buiten de NKBV bijscholing kan volgen, 19% is hier niet van op de hoogte en 11% is neutraal.

4.7 Ik kan de bijscholing op academie.nkbv.nl makkelijk vinden

Grafiek 4.13

Bijscholing volgen en organiseren

Ik kan de bijscholing op academie.nkbv.nl makkelijk vinden

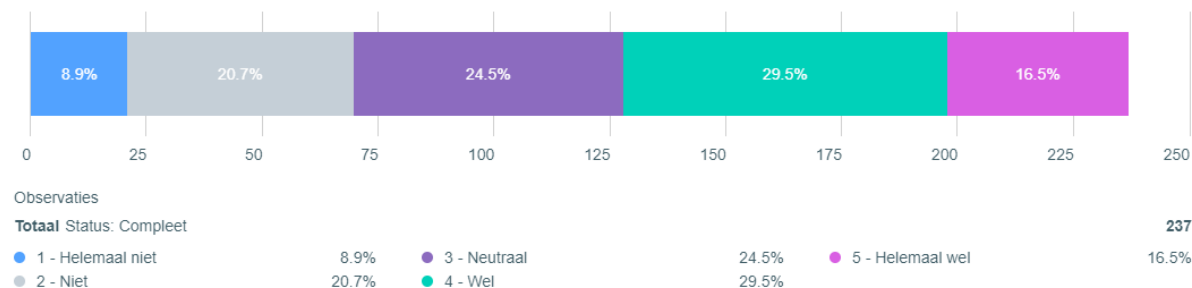
- ✓ 45% vindt de bijscholing goed vindbaar. 23% is het daar niet mee eens en 33% is neutraal.

4.8 Ik ben op tijd begonnen met zoeken naar een relevante bijscholing voor mij

Grafiek 4.14

Bijscholing volgen en organiseren

Ik ben op tijd begonnen met zoeken naar een relevante bijscholing voor mij

- ✓ 46% geeft aan op tijd begonnen te zijn met zoeken. 30% geeft aan te laat te zijn begonnen, 25% is neutraal.

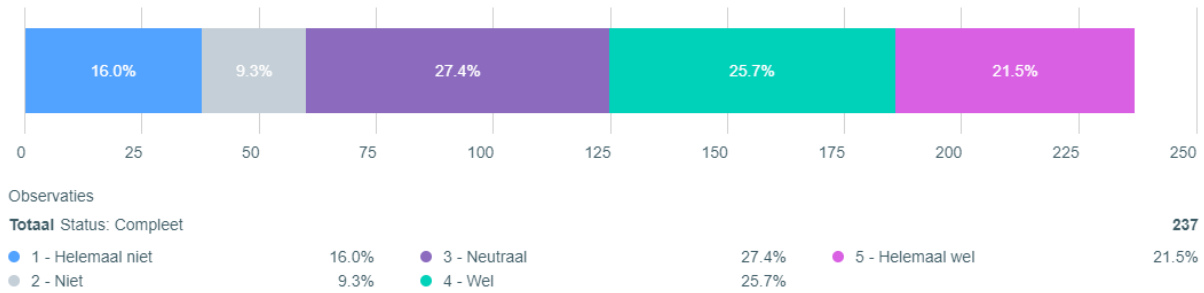
4.9 Mijn opleidingscentrum / organisatie heeft mij (ook) geïnformeerd over bijscholing

Grafiek 4.15

AP12 - VvA030721, Evaluatie licentiestelsel - kwantitatief onderzoek

Bijscholing volgen en organiseren

Mijn opleidingscentrum / organisatie heeft mij (ook) geïnformeerd over bijscholingen

- ✓ 48% van de respondenten geeft aan dat dit het geval is geweest, 25% is niet geïnformeerd en 27% is neutraal.

4.10 Wat vind je belangrijk in het bijscholingsprogramma, waar moet volgens jou de nadruk op liggen?

De rode draad in de open antwoorden van de respondenten op deze vraag is:

- ✓ Meer praktijk, veiligheid en didactische vaardigheden i.p.v. theorie
- ✓ Diversiteit in het aanbod zoals: trends, techniek, pedagogiek, leerstijlen, coaching, omgaan met angst, fysiologie, ontwikkelingspsychologie, anatomie, blessure preventie en revalidatie, (zelf)reflectie, trainingsleer, communiceren, gedragsverandering, ondersteunende voeding, waarnemen, materiaal kennis, route bouwen.

4.11 Welke bijscholingssuggesties heb je?

De rode draad in de open antwoorden van de respondenten op deze vraag is:

- ✓ Redding technieken / EHBO
- ✓ Het is soms lastig om een nieuwe bijscholing te vinden. Elk jaar worden vaak hetzelfde soort bijscholingen gegeven. Bijvoorbeeld Half Automaten. In een jaar verandert er niet zoveel echter. Meer keuze zou fijn zijn.
- ✓ Zowel het aanbod als ook de mogelijke data waarop ze uitgevoerd worden mag groter/meer. Er mag meer centraal georganiseerd worden; Grotere kans op grotere deelnemers groepen, gemakkelijker om dezelfde bijscholing meermaals te organiseren. Er mogen meer kant en klare bijscholingspakketten komen (al dan niet inclusief trainer) waarvan de regio's gebruik kunnen maken.

Een aantal suggesties van de invullers:

"Blijf veel aandacht geven aan de softskills, maar neem ook risicobeheersing mee. En risicobeheersing betekent: Niet een trucje beheersen, maar weten waarom je iets zo doet, wat de voor en nadelen ervan zijn en wat eventuele alternatieven zijn (en wat daar de voor en nadelen van zijn). - Het leren kennen en beheersen van je eigen grenzen. - Tools geven voor het inschatten van situaties en hoe je eventuele risico's kan mitigeren (door bijvoorbeeld je kennis van technieken). - Een open cultuur creëren voor feedback zodat je je grenzen durft aan te geven aard instructeurs en/of meer ervaren klimmers, zodat iedereen blijft leren, zodat je weet waar de andere behoefte aan heeft of mee zit, zodat je leert elkaars grenzen te respecteren. Als ik een klimcursus geeft is dit echt

de rode draad door alles heen. Ik heb dan ook vaak uitgebreide, en leerzame, discussies met cursisten waarbij ik ook vaak het antwoord niet weet. De conclusie is vaak dat het een risicoafweging is die je moet houden tegen de risico-acceptatie van jezelf en je klimmatten om te bepalen of je iets wel of niet moet doen. In de cursus leer je de basistechnieken die in goed behaakte gebieden generiek veilig worden geacht. Maar dat maakt de rest niet perse fout of slechter.”

“Ga af van het 'bijscholen'. Leg de nadruk op het onderhouden van kerncompetenties, die dicht liggen op je uitvoering + verantwoordelijkheid van de functie. Zie de huidige bijscholingen als 1 van de mogelijke manieren om je competenties op niveau te houden / dit aan te tonen.”

“Breder aanbod van bij en na scholing. Op de toenmalige landelijke kaderdagen was een mooi breed aanbod. Dat zou ik graag terug willen. Laat de gever van de na bijscholing de punten invullen. Hierdoor kan er ook geen fraude meer worden gepleegd. Hoe er goed rekening mee, we zijn vrijwilligers die graag hun hobby overdragen. Hoe meer saaie verplichtingen je deze oplegt hoe eerder ze afhaken. Het is niet ons werk, hou het dan ook graag leuk en boeiend.”

“Meer activiteiten die ook in de bergen zijn EN die ook interessant zijn voor de instructeurs.... Bij de bijscholing alpiene instructeurs gaan we 3-4 dagen zelf mooie tochten maken, toeren die ze zelf misschien niet zouden doen. Zoiets bv ook voor de andere instructeurs: dus overstijgend en zodat het interessant is voor de instructeur...?”

“Verenigingskader overleg. Het kader overleg bij mijn opleidingscentrum is het meest leerzame naast het uitvoeren van mijn functie in de praktijk dat ik heb meegemaakt. Bij het overleg wordt actief met elkaar besproken hoe het afgelopen kwartaal is geweest, wat is er voorgevallen, hoe gaan wij om veranderende regelgeving en hoe zien wij onze toekomst voor zich. Erg interactief en dwingt de deelnemers tot zelf nadenken over een veilige klimsport.”

“Actief laten ontwikkelen en aanbieden van bijscholingen buiten de standaard kaders. De ontwikkelaars moet je hiervoor belonen met op z'n minst bijscholingspunten - meer dan een half punt voor weken aan ontwikkelingswerk, maar wellicht zelfs betalen of anderszins goed faciliteren. Denk aan bijscholingen specifiek voor startend kader of voor uiterst ervaren kader, bijscholingen in onderwerpen die nu zeldzaam zijn als recht, materiaalkunde, gebiedskennis of geologie. Het regionaal ontwikkelen van bijscholingen om die door andere regio's uit te laten voeren lijkt na verschillende pogingen daartoe niet te werken. Daar zou meer regie op moeten door actief vanuit de landelijke NKBV trainers te zoeken en te koppelen aan bijscholingen en die landelijk gecoördineerd geven. Zonder meer bemoeienis daarin komt het blijkbaar niet van de grond ondanks alle goede bedoelingen tot nu toe.”

4.12 Conclusies bijscholing volgen en organiseren

Bij het licentiestelsel zagen we al dat de meeste respondenten het wel eens zijn met het jaarlijks bijscholen, maar dat er toch een groep is die dat niet onderschrijft. Dat is vooral een deel van het sportklimkader. Ze vinden de kwaliteit van de bijscholingen onvoldoende en de ervaring is dat er onvoldoende aanbod is. Er worden suggesties aangedragen om het meer op de praktijk te richten en op didactische vaardigheden. Daarnaast zou er meer diversiteit in het programma moeten komen. We zien ook dat een derde van het kader dat het huidige licentiestelsel geen goede manier vindt om de kwaliteit te waarborgen en ook jaarlijks bijscholen niet belangrijk vindt.

Het merendeel van het Kader weet dat je andere relevante bijscholing buiten de NKBV kan organiseren en ook dat je zelf een bijscholing kan organiseren, maar hier is nog wel winst in te behalen. Hier komt de suggestie dat je voor de organisatie van een bijscholing punten moet ontvangen.

Er moet gewerkt worden aan de vindbaarheid van bijscholing op de website en het bureau zou een actievere rol kunnen pakken om mensen te attenderen op het bijscholingsaanbod en het verlengingsproces.

Er zou verder onderzocht moeten worden of er behoefte is aan centraal georganiseerde bijscholing, een inhoudelijke Kaderdag en of het mogelijk is om bijvoorbeeld in één periode al je punten te halen, naast het door het jaar heen punten halen.

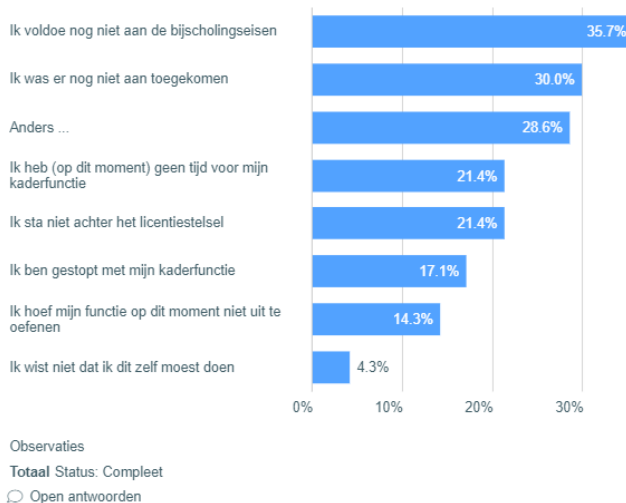
5. Verlopen licentie

In grafiek 3.1 op pagina 10 zagen we al dat 30% van de respondenten (N=70) een verlopen licentie heeft. Hieronder zoomen we in op de motivatie en mogelijke verbanden. De onderstaande antwoorden zijn dus door **70 personen** ingevuld.

5.1 Hoe komt het dat je nu geen geldige licentie hebt?

Grafiek 5.1

Hoe komt het dat je nu geen geldige licentie hebt?

- ✓ Van de 70 respondenten voldoet 36% nog niet aan de bijscholingseisen en is 30% er nog niet aan toe gekomen.
 - Van deze groep waarbij er dus nog niet aan de bijscholingseisen wordt voldaan of er nog niet aan is toegekomen (N=38), geeft 62% aan dat ze dit jaar nog de licentie gaan verlengen. 11% geeft aan dit te doen als het stelsel verandert, 13% doet niets meer met de functie (bijlage grafiek 5.8)
- ✓ Van de 70 respondenten geeft 21% aan geen geldige licentie te hebben omdat ze niet achter dit stelsel staan, is 17% gestopt met de functie en hoeft 14% de functie op dit moment niet uit te oefenen.
- ✓ Veel van de mensen die anders hebben gekozen geven aan dat dit komt door Corona.

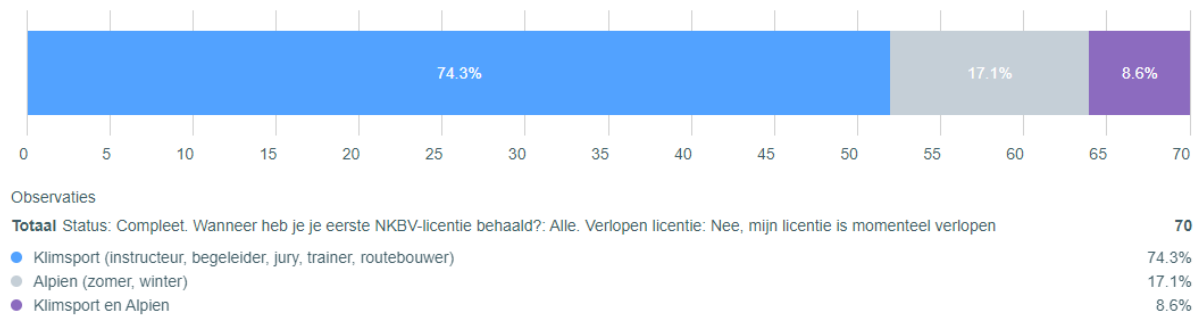
5.2 Ben je van plan je licentie te verlengen? (bijlage grafiek 5.3)

- ✓ 57% geeft aan dat ze gaan verlengen. 16% is gestopt met de functie en 11% geeft aan dit te willen doen als het stelsel wijzigt.
- ✓ Bij de open antwoorden op anders werd 'ik weet nog niet of ik ga verlengen' een aantal keer gegeven.

5.3 Welke licentie had het kader met een verlopen licentie?

Grafiek 5.4

In welke richting heb je een licentie (mag verlopen zijn)

- ✓ 74% van kader met een verlopen licentie had een sportklimlicentie, 17% een alpiene licentie en 9% een combinatie van sportklimmen en alpien.

5.4 Vindt kader met een verlopen licentie het belangrijk dat de NKBV actief beleid voert op kader?

- ✓ (bijlage grafiek 5.5) 86% van kader met een verlopen licentie vindt het heel belangrijk dat de NKBV een actief beleid voert op gebied van kader. 7% is het hiermee oneens.

5.5 Vindt kader met een verlopen licentie jaarlijks bijscholen belangrijk?

- ✓ (bijlage grafiek 5.6) 47% van kader met een verlopen licentie vindt jaarlijks bijscholen belangrijk. 36% is het oneens met deze stelling.

5.6 Vindt kader met een verlopen licentie zelf verklaren goed?

- ✓ (bijlage grafiek 5.7) 69% van kader met een verlopen licentie vindt het goed dat je zelf moet verklaren dat je voldoet aan het niveau van de kwalificatie. 10% vindt het niet goed dat je zelf moet verklaren.

5.7 Vindt kader met een verlopen licentie het huidige stelsel een goede manier om kwaliteit van kader te waarborgen?

- ✓ (bijlage grafiek 5.8) 39% van kader met een verlopen licentie vindt het huidige licentiestelsel een goede manier om de kwaliteit te waarborgen, ten opzichte van 61% van de geldige licentiehouders (bijlage grafiek 5.9).

5.8 Conclusies kader met een verlopen licentie

Van de respondenten die nog niet hebben verlengd, gaat een groep de licentie dit jaar nog wel verlengen. De licentiehouders die dat niet van plan zijn hebben doet niets meer met de

functie of geeft aan dit te doen als het stelsel verandert. Kaderleden met een verlopen licentie vinden het wel belangrijk dat de NKBV actief beleid voert op kwaliteit. Zij vinden jaarlijks bijscholen minder belangrijk en staan wel achter het feit dat je zelf moet verklaren het niveau van de kwalificatie te hebben. Ze zijn het er minder mee eens dat het huidige licentiestelsel een goede manier is om de kwaliteit van kader te waarborgen.

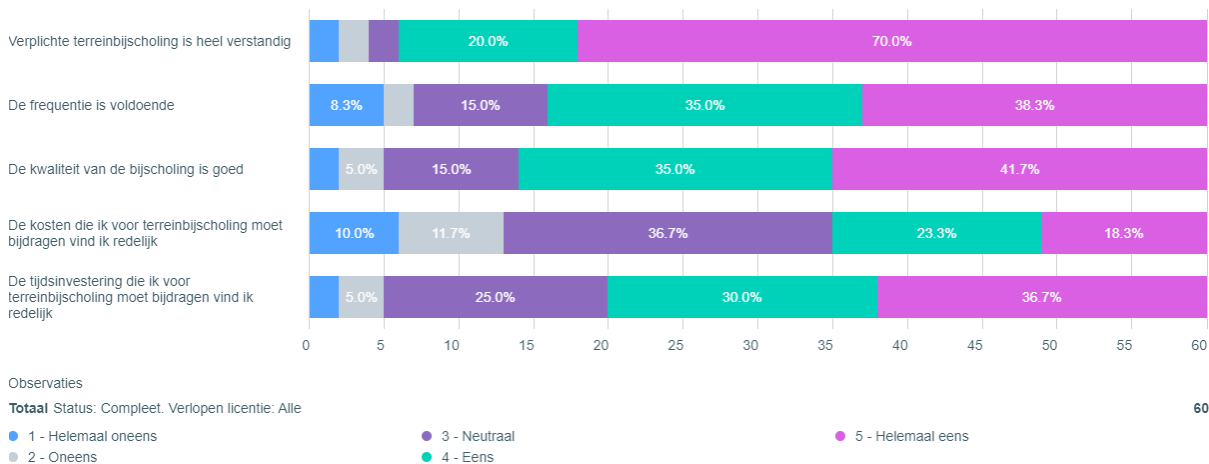
6. Alpiene terreinbijscholing

77% van het alpiene kader (N=60) heeft een alpiene terreinbijscholing gedaan. Hieronder zoomen we in op stellingen en mogelijke verbanden.

We ondervragen de respondenten over stellingen waarbij ze in een 5 schaal konden aangeven of ze het helemaal oneens of helemaal eens zijn.

Grafiek 6.1

Met de sterk veranderende omstandigheden in de alpen vinden we het heel belangrijk dat jij zo goed mogelijk toegerust blijft voor je functie. Dat betekent voor alpien kader dat je eens per 3 jaar een bijscholing in het alpiene terrein moet doen.

- ✓ 90% van de respondenten is het eens dat een terreinbijscholing verstandig is.
- ✓ Over de frequentie is 73% het eens.
- ✓ 77% van de respondenten is het eens dat de kwaliteit goed is.
- ✓ 41% vindt de kosten van de alpiene bijscholing redelijk, 22% is het daar niet mee eens en 37% is neutraal.
- ✓ 67% vindt de tijdsinvestering redelijk, 25% is neutraal en 8% is het oneens

6.1 Inzet op een activiteit van Bergsportreizen of de NSAC

- ✓ 75% van de respondenten die een alpiene bijscholing heeft gedaan is de afgelopen 3 jaar ingezet op een activiteit.

6.2 Wil je nog wat kwijt over de alpiene bijscholing

Een aantal suggesties van de invullers:

“Graag combineren met gegidste cursussen, scheelt tijd en kosten, meer mogelijkheden bieden, nu is het aanbod in de zomer erg beperkt.”

“Super kwalitatief goede week (4 dagen) gehad. De uitleg over de inhoud en verwachtingen bleek niet voor alle deelnemers duidelijk. Dit vraagt mijn inziens aandacht en communicatie vanuit Opleiding.”

“Het zou mooi zijn wanneer ook tijdens projecten geleid door een berggids er aandacht is voor bijscholing van de instructeurs, zodat het leiden van een project voor een instructeur ook kan gegleden als bijscholing. Denk aan tips en trics van de professional, nieuwe technieken en inzichten uit de gidsen opleidingen in de Alpen en verdieping eigen kunnen en feedback. Extra op en neer reizen naar de alpen voor bijscholingen kost veel tijd en geld en belast het milieu, dus een combi binnen een project van NSAC of bergsportreizen zou fijn zijn.”

“Een bijscholing mag een instructeur geen geld kosten (ook geen indirecte kosten zoals reiskosten). Deze kosten moeten door de vereniging (lees door de leden die opleiding genieten van de instructeur) bekostigd worden. Dat de instructeur zijn kostbare tijd, materialen en verantwoordelijkheid inzet is al meer dan voldoende voor een 'vrijwillige' functie.”

“Basis is goed maar eens in drie jaar is wel veel als je zelf ook privé actief bent en maar beperkt tochten leidt. Persoonlijk doe ik dat bv maar eens per drie jaar en dan wordt het lastig. En ook duur als ik voor een keer begeleiden eerst de bijscholing moet volgen.”

“Altijd heel leuk gevonden. Zou graag elk jaar mee gaan.”

6.3 Conclusies alpiene terreinbijscholing

Het alpiene kader is erg tevreden over de kwaliteit van de alpiene bijscholing, over de frequentie maar ten aanzien van de tijdsinvestering wat kritischer. Dat geldt ook voor de kosten en vraagt om bijscholing met name in tijd efficiënter in te richten.

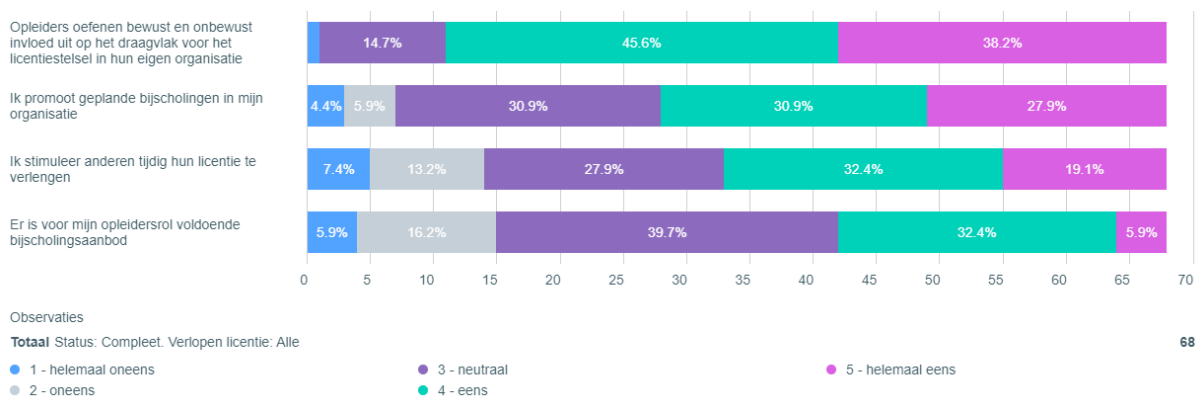
7. Opleiders

29% (N=68) van de respondenten heeft een opleiderslicentie. Hieronder zoomen we in op stellingen en mogelijke verbanden.

We ondervragen de respondenten over stellingen waarbij ze in een 5 schaal konden aangeven of ze het helemaal oneens of helemaal eens zijn.

Grafiek 7.1

Je rol als opleider

- ✓ 84% van de opleiders is het eens dat opleiders bewust en onbewust invloed uitoefenen op het draagvlak voor het licentiestelsel binnen hun eigen organisatie.
- ✓ 59% van de opleiders promoot geplande bijscholingen, 31% is neutraal en 10% promoot bijscholingen niet.
- ✓ 52% van de opleiders stimuleert anderen om hun licentie tijdig te verlengen, 28% is neutraal en 20% stimuleert anderen niet.
- ✓ 38% van de opleiders is van mening dat er voldoende bijscholingsaanbod is, 40% is neutraal en 22% vindt dat er onvoldoende aanbod is.

7.1 Conclusie opleiderskader

We gaan verder onderzoeken hoe we het aanbod van bijscholingen voor opleiders kunnen verbeteren. Daarbij onderzoeken we ook waarom een deel van de opleiders anderen niet stimuleren de licentie te verlengen of de bijscholingen promoot.

8. Ervaring licentiestelsel en ondersteuning

8.1 Hoe ervaren je de begeleiding uit de NKBV-academie

Hieronder een aantal reacties van de respondenten.

“De nieuwsbrieven waardeer ik. Die zijn informatief en nuttig. Het aanbod vind ik erg mager. Daar heeft de NKBV m.i. afgelopen jaren teveel geleund op de regio's en de bijscholingen die daar georganiseerd zouden worden. Mijn ervaring is dat het aanbod dat hieruit komt te mager is om eenvoudig aan je licentiepunten te komen. Het zorgt ervoor dat je wel goed kunt zoeken naar opleidingen, maar vervolgens niks vindt omdat er geen intern aanbod is.”

“In mijn ervaring stelt het centrale bureau zich constructief op en wordt er goed meegedacht. Uiteindelijk blijft het grotendeels een vrijwilligersorganisatie en hangt er heel veel af van initiatief van anderen/regio's.”

“Niet als heel actief. Maar dat komt wellicht ook omdat ik daar niet om vraag. Ik struin af en toe door de site heen als ik weer een nieuwe cursus geef of als er specifieke vragen vanuit cursisten zijn waar ik wat materiaal voor zoek.”

“ik ervaar eigenlijk geen begeleiding.”

“Bij vragen ontvang ik reactie en antwoord op mijn vragen. Verder als instructeur geen ervaring mee.”

“Als je niet direct bij een subvereniging van de NKBV verbonden bent, maar bijvoorbeeld met een klimhal, is de begeleiding matig.”

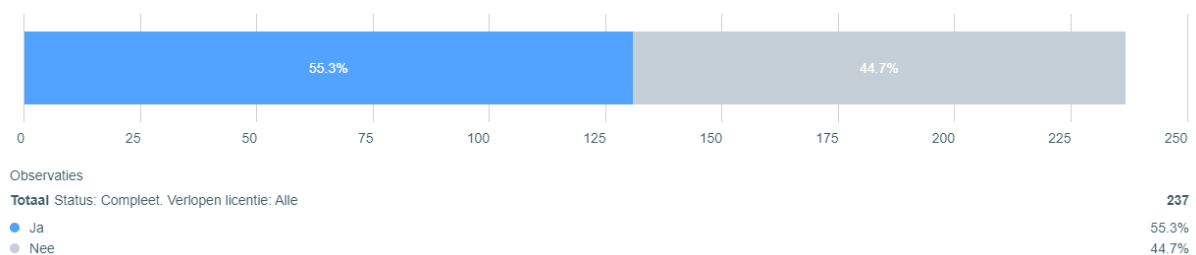
“Die is in principe goed, maar ik heb het gevoel dat er weinig zicht is op de kwaliteit van bijscholingen die ik zelf geef. Dit scheidt bij mij vragen over wat dan de kwaliteit is van bijscholingen van andere opleiders (en of ik het zelf wel altijd goed doe)...”

“Goed bereikbaar voor vragen, online meer info te vinden en actiever in hun communicatie dan aantal jaar terug, wat fijn is.”

8.2 Heb je de afgelopen jaren uitdagingen/problemen ervaren t.a.v. huidige licentiestelsel?

Grafiek 8.1

Heb je de afgelopen jaren uitdagingen/problemen ervaren met het huidige licentiestelsel?

- ✓ 55% van de respondenten heeft de afgelopen jaren uitdagingen ervaren met het licentiestelsel.

8.3 Welke suggesties heb je t.a.v. het licentiestelsel

Hieronder een aantal reacties van de respondenten.

“Ik vind het belangrijk dat er meer handvatten worden gegeven ten aanzien van het behouden van je licentie. Afgelopen jaar heb ik mogen ervaren dat er veel meer mogelijk is dan alleen de standaard opleidingskalender die gepresenteerd wordt. Geef bijvoorbeeld ook suggesties op literatuur om je kennis te actualiseren of verdiepen. Geef bijvoorbeeld ook punten voor een aantal instructie uren. Nu wordt een actieve instructeur gelijkgesteld aan een niet-actieve instructeur. In mijn beleving is er veel meer dan alleen theoretische kennis. Vlieguren en praktijkervaring zou daarbij ook voor een deel mee moeten wegen. Dat je bijvoorbeeld voor een x aantal uur een half punt mag bijschrijven, maar niet meer dan 1 punt per jaar kunt verdienen door je praktijken.”

“Ik vind het nog erg complex met veel soorten licenties en een wirwar van eisen voor bijscholingen. Mag van eenvoudiger en transparanter.”

“Suggesties:- neem 'praktijkuren' weer op in het licentiestelsel- organiseer als hoofdbureau zelf veel meer bijscholing (sluit evt. raamcontracten met externe organisaties)- herintroduceer de Kaderdag. Ik heb, bij gebrek aan intern aanbod, extern gezocht naar passende bijscholing. De ervaring die ik daarmee heb is dat dit redelijk kostbaar is. Ik vind meer dan € 100,- voor een dag bijscholing echt veel geld,. En dat komt uit eigen zak van een vrijwilliger die ook zijn tijd inzet (die ook niet vergoed wordt). Ik ben van mening dat het hoofdbureau zelf een gedegen scholingsprogramma moet aanbieden voor alle kader om alle punten te halen die je jaarlijks nodig hebt. Daarnaast vind ik dat praktijkuren licentiepunten moeten opleveren. De kaderdag was vroeger een goede mogelijkheid om je skills up-to-date te houden, en ik vind het nog steeds onbegrijpelijk dat dit ooit afgeschaft is. Ik weet van alle kaderleden in mijn omgeving dat zij hier hetzelfde over denken. De huidige vorm van de 'kaderdag' sluit m.i. niet aan bij mijn opleidingsbehoefte.”

“Licenties zijn niet langer 1 jaar geldig maar bijvoorbeeld 5 jaar. De bewijslast zou omgedraaid moeten worden. In plaats van "je verliest je licentie op 1 januari, tenzij je licentiepunten hebt gesprokkeld", zou moeten zijn "je behoudt je licentie, tenzij aangetoond kan worden dat je niet (meer) de noodzakelijke competenties hebt.” Actief zijn in je functie moet veel belangrijker wegen dan (nutteloze) bijscholingen. Bijscholing zou geen doel op zich moeten zijn, maar enkel een middel om het gebrek aan competentie bij te spijkeren. Geef het opleidingscentrum waar een licentiehouder werkzaam is zeggenschap of een licentie moet worden verlengd of niet.”

“Meer bijscholingen verdeeld over het land. In het noorden waren geen bijscholingen die vanuit de NKBV geregeld waren.”

“Verander het zo dat het competentie ontwikkeling / vasthouden bewerkstelligt. Kom weg van het 'puntjes verzamelen'.”

“Bijscholingen geven halveert de hoeveelheid punten die je ontvangt, dit terwijl de tijdsinvestering en inlezen in de materie veel meer tijd kost dan er een te volgen. Dit stimuleert het geven van bijscholingen geven niet.”

“Voor elk wat wils maken; in één weekend al je punten behalen óf in kleine (tijds)brokjes door het jaar heen óf combi van ter plaatse en digitaal óf de instructeur laat zien wat hij/zij kan en is weer 'goedgekeurd'. Er zijn leden die met name de tijdsinspanning die het kost als belastend wordt ervaren, zeker als dat betekent dat ze in een zaaltje moeten gaan zitten terwijl ze juist ervan genieten om áán de rots te staan.”

“Vaker herinneringen over dat je je licentie moet verlengen, en daarbij misschien ook de aankomende mogelijkheden voor bijscholingen.”

“Meer ruimte geven voor on-the-job training door punten te geven voor ontwikkelen en innoveren i.p.v. voor losse bijscholingsmomenten. Met name voor de heel actieve vrijwilligers en opleiders die al zoveel leren door de innovatie en cursusontwikkeling die ze doen. Daarbij workshops volgen puur voor een punt zonder enige interesse in wat de inhoud is, is demotiverend en voegt weinig toe aan het uiteindelijke doel namelijk goed getraind kader met actuele kennis.”

“ik heb zelf moeite met de EHBO bijscholing omdat het iets is wat niet echt verandert, maar je ook dus niet goed onthoud vanwege (gelukkig) weinig toepassen. Bij de bijscholingen zit je toch vaak 'o ja' momentjes, schrijf je het voor een derde keer op en leer je niet perse iets nieuws. Het was voor mij totaal onduidelijk dat je SKB en SKI punten wél mag combineren en niet hoeft op te tellen. Als er voor jou geen nuttige bijscholingen tussen staan wordt al snel gezegd: organiseer dan zelf wat. Ik heb wel ideeën en 100 vragen of onzekerheden die ik nog wel eens zou willen onderzoeken, maar lang niet de tijd om dat ook uit te voeren. Dat voelt soms wel vervelend dat je punten moet halen en daarbij ook zelf maar voor moet zorgen dat jij (en daarmee anderen) ze kan halen door het

zelf op te tuigen. Ik vind het lesgeven en leren van andere instructeurs echt heel leuk om te doen en geloof ook deels wel in al doende leert men. Of ik echt beter les geef door alle bijscholingen vraag ik me vaak af, ik denk dat ik meer heb aan intervisies. De laatste twee jaar merk ik meer frustratie in nog punten moeten halen of m'n licentie opzeggen, terwijl ik buiten bij de rots staan en dingen uitleggen juist zo leuk vind om te doen en graag wil blijven doen."

8.4 Wil je nog iets aan ons kwijt?

Hieronder een aantal reacties van de respondenten.

"Ik ben best kritisch op het huidige licentiestelsel. Mijn huidige licentie is verlopen omdat mijn EHBO-bijscholing niet op orde is. Als ik in de praktijk zie wat de kwaliteit en kunde van kader is die wel hun licentie op orde hebben, dan maak ik mij zorgen. Vroeger konden we kader dat zelf nooit klom en in de rots in België niet omhoog kwam gewoon eruit donderen, en dan verloren ze vanzelf hun licentie omdat ze nooit instructie gaven. Nu lopen er m.i. klungels rond claimen instructeur te zijn, maar waar ik mijn kinderen niet mee zou laten klimmen. Dit is wellicht wat negatief gesteld, en ik doe hiermee een grote groep actieve kaderleden tekort mee. Dat is niet mijn intentie. Ik vertrouw erop dat 80% van ons kader (ik spreek even voor de hele NKBV) echt een actief en goed getraind kaderlid is. Maar mijn overtuiging is echt dat in de praktijk het beste getoetst kan worden of een kaderlid zijn licentie waardig is of niet."

"Veel SACs gaan ten onder als er niet snel iets veranderd aan het licentiebeleid. Vrijwel geen enkele SAC heeft nog genoeg kader en opleiders om een volgende generatie studenten op te leiden. Voor het huidige licentiebeleid vroegen SAC's vaak aan oud leden om nog te instructeren op grote weekenden. Sinds het licentiestelsel is dat onmogelijk. Lid af worden (of buitenlid / donateur) betekent nu al gauw dat de licentie niet wordt verlengd. De PB en LC licentie zouden kunnen worden samengevoegd. Dit zijn nu al vaak dezelfde personen, maar de opleiding tot beide wordt onnodig lang. De competenties van beide is nagenoeg hetzelfde. Vergeet niet dat instructeurs vrijwilligers zijn die het wel leuk vinden om nuttig te zijn voor hun vereniging door cursussen te geven of weekenden te begeleiden, maar er niet op zitten te wachten om allerlei nutteloze bijscholingen te volgen die doorgaans ook nog eens geld kosten ook. Oftewel, ze moeten betalen om vrijwillig werk te verrichten; het moet niet gekker worden!"

"Velen van ons zij praktisch ingesteld en maar weinigen hebben zin in " huiswerk". Toch zou het goed zijn als je, optioneel, voor een opstel over een onderwerp ook punten kunt verdienen!! En er liggen drie bijscholingscursussen bij mij op de plank. Als ik die geef zou ik daar ook graag punten voor willen krijgen. De interactie en pedagogische waarde is ook punten waard."

"Dank voor alles wat jullie gedaan hebben, vooral gezien de weerstand vanuit allerlei hoeken, zeker van de conservatieve clubs die enorm hun best deden om alle initiatieven met de grond gelijk te maken. Jullie moeten wel een olifantenhuid hebben."

"Goede enquête, kon alles kwijt wat ik er van vind. Mocht de wens ontstaan het opleidings- en licentie stelsel te herzien, dan lever ik graag een bijdrage. Maar vraag me niet als het blijft bij wat tweakten en fijnslijpen. Ik heb er begrip voor als het zo'n beetje bij het oude blijft, want voor je het weet, trek je ook alles overhoop - en dat zal heel wat werk opleveren. Mijn stellige overtuiging is dat dat wel moet gebeuren om meer kwaliteit en borging te bewerkstelligen. Dat begint al bij de basis."

"1. Goed dat dit geëvalueerd wordt.

2. Ben heel benieuwd naar de uitkomst en naar wat (en wanneer) de NKBV daar vervolgens mee gaat doen.

3. Zowel het scholen, bijscholen als het uitoefenen van de functie zou de betreffende vrijwilliger (instructeur) geen geld mogen kosten. Iets wat nu lang niet altijd het geval is!!! Zijn/haar inzet, kostbare vrije tijd, en gebruik van eigen materiaal is hetgeen wat van de vrijwilliger verwacht mag worden. Omgekeerd mag hij/zij van de vereniging verwachten dat zij een zodanige kosten structuur heeft dat de kosten die een vrijwilliger maakt, volledig betaald worden door de vereniging / door de leden. Op deze manier komt het voor leden en door leden principe goed tot zijn recht.”

“Misschien veel gezeur hiervoor maar ik heb ook zeker nuttige dingen geleerd bij bijscholingen! <3 Het gaat wat mij betreft om de balans. Waar ik als vrijwilliger tegenaanloop is dat jouw rol en vrije tijd steeds meer als een 'baan' wordt beschouwd waarbij aan steeds meer eisen voldaan moet worden. Het blijft iets wat je vrijwillig doet en hoe meer moetjes daarbij komen kijken, hoe minder leuk het wordt om je vrije tijd daarin te stoppen. Daarom denk ik dat het goed is om na te denken wat die kwaliteiten zijn die gewaarborgd 'moeten' worden met het huidige licentiesysteem en in hoeverre dat meetbaar en zinvol is bij de verschillende takken van sport en licenties. Stel een ervaren SKB/SKI heeft 2 jaar even iets anders gedaan en je licentie is verlopen, terwijl er didactisch, touwtechnisch etc. niks verandert is ben je zo iemand wel kwijt terwijl diegene waarschijnlijk prima de draad weer oppakt en lekker les geeft. Bij een afname in hoeveelheid instructeurs is dat iets wat je in ogenschouw kunt nemen, als dat iets is waardoor bijvoorbeeld weekendjes bij gebrek aan (nieuw) kader niet door kunnen gaan. Ik geef toe, het is iets waar echt wel veel 'ja maars' en haken en ogen aan zitten maar wel iets om over na te denken :)”

“Ik heb begrip voor de verbeteringen die de NKBV wilt doorvoeren, en vind de NKBV als organisatie professioneel overkomen. Echter moet de NKBV ervoor waken dat door verplichtingen en extra vrije tijd welke wordt verwacht van instructeurs, men er zat van begint te raken en dan maar weer liever lekker zelf buiten gaat klimmen zonder alle bijkomende voorwaarden. Het is en blijft vrijwilligerswerk. Op het moment dat men dan te veel moet doen waar men geen lol aan beleeft dan dooft het kaarsje.”

“Ik zie het licentiestelsel als belangrijk middel om te bewijzen dat je een kundige instructeur bent. Het is dus belangrijk dat dit een betrouwbaar middel is, waar actief fraude wordt bestreden. Verder vind ik het belangrijk dat er een goede kwaliteitscontrole is over instructeurs.”

“Goed dat er om feedback wordt gevraagd! Ik zou echt meer verantwoordelijkheid naar de Regio's overdragen. Ik begrijp niet dat mijn 'anonieme' aanwezigheid op een of andere bijscholing gezien wordt als een valide toetsing van mijn kunde.”

“GA ZO DOOR! Het is lastig in deze tijd, maar de online bijscholing vond ik leuk. als er fysiek niets mag, organiseer dan toch af en toe een online bijscholing. Contact is belangrijk. Ook de grotere sessie voor corona tijdperk op locatie met die gastsprekers en opzet met wisselende groepjes was erg leerzaam! Ik zou wel leuk vinden weer eens een bijscholing over klimtechniek en materiaal te doen, zodra het weer kan.”

9. Interpretatie en synthese

De NKBV streeft in haar dienstverlening naar minimaal 80% tevredenheid en maximaal 5% ontevredenheid. De uitkomsten van dit onderzoek laten zien dat er verbeterpotentieel is.

9.1 Wat vindt kader van het huidige licentiestelsel?

De respondenten vinden het erg belangrijk dat de NKBV een actief beleid voert op de kwaliteit van kader. Iets meer dan de helft van de respondenten vindt het licentiestelsel een

goede manier om de kwaliteit te waarborgen. Het zelf verklaren dat je voldoet aan het niveau van de kwalificatie wordt door de meesten gedragen. Bijna een kwart vindt jaarlijks verplicht bijscholen niet belangrijk. We signaleren ook dat kader niet altijd weet wat er van ze verwacht wordt. Daar zouden we in de communicatie aan moeten werken.

Een groot deel van de opleiders geeft aan dat ze anderen niet actief stimuleren de licentie te verlengen en/of de bijscholing niet promoten. De reden hierachter is nog niet duidelijk.

Veel kaderleden weten niet dat je zelf bijscholingen kunt organiseren of dat je andere relevante bijscholingen kunt volgen. De vindbaarheid van de bijscholingen op de website is een aandachtspunt. Er is ook een wens dat het bureau een actievere rol pakt om mensen te attenderen op het bijscholingsaanbod en het verlengingsproces.

9.2 Waar zitten de 'issues' bij kader die het huidige licentiestelsel niet dragen?

Het probleem zit hem vooral bij het jaarlijks verplicht bijscholen, waarbij men vooral ervaart dat dit theoretische bijscholingen zijn. Dit geldt zeker voor beroepsmatig sportklimkader. Het gevoel heerst dat het meer een jacht om bijscholingspunten is, dan competentiegericht opleiden/bijscholen.

Het is een wens dat je punten kunt krijgen voor praktijkmaken en de ontwikkeling & het geven van bijscholing.

Daarnaast moet onderzocht worden of de veelheid aan licenties en aantekeningen vereenvoudigd kan worden. En daarmee ook de bijscholingen.

9.3 Hoe wordt het aanbod van bijscholingen beoordeeld?

Het aanbod is te beperkt, niet altijd relevant en vaak hetzelfde. Er vindt te weinig doorontwikkeling van het assortiment plaats.

De alpiene terreinbijscholing wordt qua frequentie en kwaliteit beter beoordeeld, maar op gebied van kosten en tijdsinvestering valt nog wat te verbeteren.

9.4 Wat zou daarin verbeterd kunnen worden?

Er is behoefte aan een uitgebreider assortiment bijscholingen, ook voor opleiders. Ook bijscholingspunten krijgen voor praktijkmaken en het ontwikkelen & geven van (nieuwe) bijscholingen is een wens. We moeten verder onderzoeken of er behoefte is aan centraal georganiseerde bijscholingen, een (inhoudelijke) Kaderdag en of het ook mogelijk is om bijvoorbeeld in één periode al je punten te halen. Daarnaast gaan we kijken hoe we de gebruikerservaring van de systemen (MijnNKBV, academie.nkbv.nl, It's Learning) kunnen verbeteren en of er op gebied van bijscholing een verschil moet komen tussen vrijwillig- en beroepsmatig kader.

9.5 Waarom laat kader hun licentie verlopen?

Van de respondenten die nog niet hebben verlengd, heeft tweederde de intentie dit jaar te gaan verlengen. Respondenten met een verlopen licentie vinden het belangrijk dat de NKBV actief beleid voert op kader, vinden jaarlijks bijscholen minder belangrijk en staat achter het beleid dat je zelf moet verklaren het niveau van de kwalificatie te hebben. Ze zijn het er minder mee eens dat het huidige licentiestelsel een goede manier is om de kwaliteit van kader te waarborgen.

Een klein deel van de respondenten die geen geldige licentie heeft, staat niet achter het huidige licentiestelsel en geeft aan weer actief te willen worden als er wijzigingen worden doorgevoerd. Daarnaast is er een groep die niets meer met de functie doet.